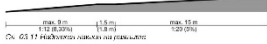

ЗАДАЧА 4

зимски семестар 2022-23

РАМИ

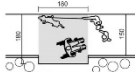
Наклонот на рамите треба да биде колку е можно помал. Тој може да се движи во распонот од 1:20 (5%) до 1:12 (8,33%). (Сл. 03.11)

Должината на рамите во зависност од наклонот треба да биде ограничена. Кај рамите со надолжен наклон од 1:20, максималната (горизонтална) должина може да изнесува најмногу 15 м, за наклон од 1:15 може да изнесува најмногу 12 м, додека за наклон од 1:12, може да изнесува најмногу 9 м. По оваа должина задолжително е продиравање на одморалштата кои има должина од најмалку 150 см, односно оптимална должина од 180 см.

ТРОТАРИ И ПАТЕКИ

Тротариите и патеките треба да имаат минимална широчина од 150 см. Со оваа широчина се обезбедува и потробиот простор за सर्тување. Оваа широчина треба да се третира како "слободна широчина" во која не смеа да се поставуваат објекти што го попречуваат движењето. (Сл. 04.01) Делото при реконструкција на постоеа патега мора да се појави дел кој е со помала слободна широчина, таа не смеа да биде помала од 90 см. Треба да постои стремеж овие делови да бидат што е можно порани, а потребно е да се предвидат и места за разминирање со минимална широчина од 150 см, а подобро 180 см, и должина од најмалку 180 см.

Сл. 04.01 Места за разминирање

Надолжниот наклон на тротариите и патеките не треба да биде поголем од 5% (1:20). Тротариите кои се изведени паралелно со коловозот на терен кој има надолжен наклон поголем од 5% (во одредени случаи и над 8,33%), имаат карактер на рамки и треба да бидат изведени во согласност со условите кои важат за изведба на рамки. Ова значи дека во профилот на тротариот или во одреден отворен простор треба да се обезбедат алтернативни патеки кои ќе обезбедат непроменливо движење на корисниците со посебни потреби.

Заради лесно користење на тротариите и патеките минимално напрежен наклон треба да изнесува најмногу 2% (1:50).

Доколку на патега, нормално правецот на движење, се поставуваат столчиња за спречување на движението на возила по пешачката површина, слободното растојание помеѓу столчињата треба да биде 90 см.

Во рамките на отворените простори, односно во локацијата која му припада на еден објект, треба да се предвидат најмалку една пристапна патека која преку претставен тротоар е поврзана со местата на кои е подготвена постојно на јавен транспорт, со паринг-простор и со простор предвиден за застапување на колаби и мичингови и која води до пратеник или до објект или до места предвидени за одржување на одреден вид активности.

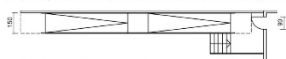
Во секоја локација најмалку една пристапна патека треба да ги поврзува муглобоко сите пристапни објекти и отворени простори. Пристапната патека треба во најмалена можна мера да конвектира со патеката што ја употребуваат останатите јуриници.

РАМИ

Минималната широчина на рамите, во согласност со нашите стандарди за уредување на просторот, изнесува 130 см. Во случаи кога се изведуваат покривни рампи за совладување на паѓање вештини и во услови на малолена фреквенција на користење без потреба од разминирање, минималната слободна широчина на рамната за движење на една колесна изнесува 90 см. Слободната широчина на рамната за досмерно движење на лица во колесни треба да изнесува 185 см, а оптимална широчина е 180 см.

Надолжниот наклон на рамите треба да се движи во распонот помеѓу 1:20 и 1:12, но сепак треба да се користат решенија кои обезбедуваат совладување на висинската разлика со најмал надолжен наклон. Само во извонредни случаи, при наводна на рамки кај постојни објекти и за мали должини на рамите од најмногу 150 см, може да се дозволи надолжен наклон од 1:10 или 10%.

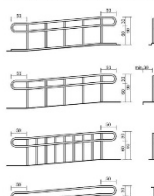
Заради нормално користење на рамките нормално напрежен наклон не смеа да биде поголем од 2%. За поголемо користење на рамките по одредена должина на рамалата во зависност од најмалото надолжен наклон треба да се предвидат одморалштата. (е Сл. 03.11) Одморалштата треба да бидат широки најмалку колку што е широчината на рамалата и да имаат должина од најмалку 150 см. Простор со овие димензии треба да се обезбеди и на почетокот и на крајот на рамалата. Делото на крајот на рамалата постои одморалштата со влезна врата која се отвора кон одморалштето тогаш одморалштето треба да изнесува најмалку 120 см (подобро 150 см) + широчината на вратата.

Сл. 04.02 Места за одморалштата на рамалата по рамалата

Различни стандарди определуваат различни должини на рамалата после која треба да се појави одморалштето. Тиеа, американските стандарди предвидуваат одморалштето по совладана висина од 75 см, додека во европските стандарди определуваат нормално напрежен наклон не смеа да биде поголем од 2%. Доколку на патега, нормално правецот на движење, се поставуваат столчиња за спречување на движението на возила по пешачката површина, слободното растојание помеѓу столчињата треба да биде 90 см.

Кај рамалите и одморалштата треба да се обезбеди страначна заштита. Врвната заштита не е неопходна единствено кај рамалите кои имаат должина од 180 см или совладување висинска разлика од 15 см и кај рамалите за премини од пешачки кон колесна површина. Кај отворените рампи мора да се обезбеди страначна заштита и тоа со огради, со парангет ѕид, со огради со вертикална заштита или со огради со хоризонтална заштита. (Сл. 04.03) Страначна спомогато движење на лица со оштетен вид кои користат стап при движението, најдобро е рамалите да се изведуваат со парангет-рамби или парангет ѕид.

Сл. 04.03 Страначна заштита на рамалите

Висината на оградата според нашите стандарди треба да изнесува 90 см. Според ADA, висината треба да изнесува од 88 до 98 см, а според различни европски стандарди таа се движи од 90 (BSA) до 100 см (DIA). На оградата треба да се постави доволно рамнотоп со висина, според нашите стандарди, на горниот рафовод од 90 см, а на долниот од 90 см. Овие висини, исто така, варираат: 88-96 и 88 см. (ADA), 50 и 70 см (BSA) и 100 и 75 см (DIA). Во многу стандарди се предвидуваат долги рамалата висината да изнесува 90 см, а на местата на одморалштата и на почетокот и на крајот на рамалата таа да изнесува 100 см.

Оградата која се изведува кај рамалите треба да има рафоводи на двете страни од рамалата. Рафоводите треба да бидат континуирани и да имаат кружни пресеци со најмалозащитен радиус од 25-30 мм. Рафоводот мора да е погоди за 50 см од почетокот и од крајот на рамалата и најдобро е да завршува со столбање на горниот и на долниот рафовод. При што местата на столбањето треба да бидат забележливи. Делото уредувањето е поставено на ова, помеѓу него и ѕидот е потребно минимално растојание од 45 см. Рафоводот треба да е изработен од материјали тогаш на допир и со која која го разликува од заградата.

ПАРКИРАЊЕ

Во рамките на овозможување на паркирањето, во согласност со нашите стандарди, најмалку 2% од паркиралиштето места треба да овозможуваат имено користење од лица со посебни потреби. Дозволу парингет ина помалку од 20 парингет места тогаш треба да биде обезбедено едно парингет-место за лица со посебни потреби.

Во ADA стандардите одредуваат на потребите парингет-места за лица со посебни потреби се врши според димензијата табела, со која потребен број на парингет места е одреден според бројот на местата на паркиралиштето.

Вкупен број на места на паркиралиштето Потребен минимален број на места за лица со посебни потреби

1 до 25	1
26 до 50	2
51 до 75	3
76 до 100	4
101 до 150	5
151 до 200	6
201 до 300	7
301 до 400	8
401 до 500	9
501 до 1000	2% од вкупниот број
1001 и повеќе	20 + 1 на секои 100 над 1000

Во однос на ADA стандардите, нашите стандарди утврдуваат помал број на потребни места за лица со посебни потреби кај паркиралиштата за помалку од 200 возила, а поголем број на потребни места за поголеми паркиралишта. Со оглед на тоа што кај нас е релативно мала бројот на поголеми паркиралишта, при уредувањето на потребните места кај помалите паркиралишта треба да се имаат предвид ADA стандардите.

Парингет-местата треба да бидат рамни со наклон во сите правци кој не е поголем од 2%. Овие парингет-места треба да бидат лизирани во неопходна обликена на пристапни влез во објектот со кој треба да бидат поврзани со пристапна патека. Парингет-местата треба да бидат јасно обележани со највидливиот знак на интернационален јазик на подражанието на парингет-места на парирање, така и со табла поставена пред парингет-местото.

Димензиите на парингет-местото за лица со посебни потреби е 350x550 см, односно стандардната широчина на парингет-местото од 250 см се зголемува за 100 см заради елемент пристап до возилото и обезбедување простор за потребите манипулација при впуштање и извлекување од возилото. Дистингу условите го дозволуваат тоа, може да се третираат и парингет-место со димензии од 375x800 см што обезбедува лизирање манипулација и सर्тување со колесна во рамалата на самото парингет-место. Во одредени случаи може да се предвидат поголемиот на овие дополнителни површини, односно две совесни парингет-места да користат исто паркирање. Во овајте случаи проширувањето може да изнесува и 150 см, со што се обезбедува простор за सर्тување со колесна. (Сл. 04.07)

ПЕШАЧКИ ПРЕМИНИ

Пешачките премини претставуваат регулирани места на вртување на колесот и на пешачките сообраќајна превојница чии цел е зголемување на безбедноста во сообраќајот, односно на сите учесници во сообраќајот. Главната на нас изготвува дел од уредбата во сообраќај заште просторите на пешачките премини не се соодветно решени за да имаат да обезбедат непроменливо движење низ градскиот простор на лицата со посебни потреби.

Премините се правуваат во просторот на крстосанијата како премини на најмалку две улици кои се вртуваат или како премини на една улица кои се правуваат по намерната должина. Сокометото барање кои треба да биде задолжено е совладувањето на димензијата помеѓу тротоарот и коловозот да биде обезбедено со површина со идентификуван наклон, односно со рамна. Птицот, зоната на премини може да биде третирана како рамна целосно или делумно.

Рамалите кај тротоарите треба да имаат наклон од 1:12. По исклучок, а во согласност со МКС У-А9.202 и У-А9.203, при адаптација на постојни тротоари максималниот наклон може да изнесува до 1:6, но овајте услови треба да се исполнуваат само додека е тоа можно.

Во согласност со МКС У-А9.202, рамалата за премини треба да има широчина од најмалку 100 см, додека од најмалку 75 см, а странските делови кои коловозот треба да имаат широчина од најмалку 80 см. Според ADA стандардите, странските делови треба да имаат наклон од 1:10. Слободната широчина на тротоарот која остава во непроменет престој за изведувањето на рамалата според нашите стандарди, треба да биде најмалку 150 см.

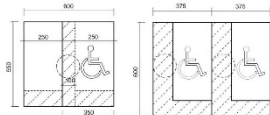
Оптималната широчина на рамалата на пешачки премини е 180 см. На местата на премини од пешачката површина кои коловозот може да се лизира, димензијата од најмногу 20 мм се нејасно зачувана под агол од 30°. (Сл. 04.04)

Сл. 04.04 Премини за пешачки сообраќај според МКС У-А9.202

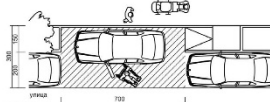
Кај пешачките премини треба да се изведе поголемиот со елементи во контрастиран боја и со плочи со тактични индикатори кои ќе го олеснат движењето на лица со оштетен вид.

На следната слика се прикажани неколку варијанти на решенија на премините кај една улица, која рамалата се изведува до пешачката површина на пешачкиот простор (Сл. 04.05) и во просторот на тротоарот, со делумно или целосно оформување на рампа. (Сл. 04.06)

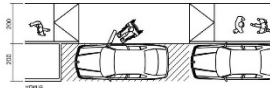
Сл. 04.05 Димензии на парингет-места за лица со посебни потреби

Кај парингет-местата се поставени нормално со поставната патека, со улоготера на граници во просторот на парингет-местото треба да се спречи маневрувањето на дел од возилото во просторот на пристапната патека со што се ја намалува намерната слободна широчина.

Сл. 04.06 Димензии на парингет-места за лица со посебни потреби

Кај парингет-местото парингет-места треба да се предвидат дополнителен простор за манипулација во рамките на парингет-местото. Вкупната широчина треба да изнесува 300 см, а должината 100 см. (Сл. 04.08) Доколку условите го дозволуваат тоа, тогаш дополнителна широчина треба да се признае како мина во пешачкиот простор, односно тротоарот, со поставена на доволна широчина на непроменливо движење. Дистингу овајта ситуација не е можно тогаш самото тротоар се користи како маневрувањето површена на парингет-местото при што тротоарот треба во целата должина на парингет-местото да биде со минимална ширина и најмалку за 2 м постојева од ѕидовите на коловозот. (Сл. 04.09)

Сл. 04.09 Широчината на тротоарот кај манипулацијата површена при парингет-местото

УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ 2

зимски семестар 2022-23

Задача 4.

ЕЛИМИНИРАЊЕ НА АРХИТЕКТОНСКИ БАРИЕРИ

Да се изврши реконструкција на прикажаната постојната состојба која ќе овозможи непречен пристап за лица со посебни потреби до објектот од пешачката површина пред објектот, паркингот и од пешачкиот премин.

Треба да се овозможи непречен пристап за сите корисници и кон пешачката патека помеѓу зеленилото и објектот како и кон зеленилото.

За планираните зафати може да се користи дел од зелената површина како и да се изврши реконструкција на скалите за влез во објектот.

Планираните зафати не треба да претставуваат пречка за движење на пешаците.

На цртежот да се обележат користените надолжни наклони и да се котираат сите новопредвидени зафати.

Вежбата се работи во размер $M = 1:100$ на А3 формат или на проширен А3 формат (29.7/42++)

